

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2021
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 468/2020
populárny názov	Exekútor a náhrady škody
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	25.02.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Odmena exekútora, náhrada jeho hotových výdavkov a náhrada za stratu času nie sú nákladmi oprávneného, ktoré majú byť vymáhané v rámci poddĺžnickej žaloby, ale exekútor ich môže vymáhať z titulu náhrady škody.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako súdny exekútor prikázal banke zablokovať sumu na účte povinného vo výške vymáhanej pohľadávky. O dva roky neskôr vydal exekučný príkaz, avšak na účte nebol žiaden zostatok, lebo banka predmetnú sumu nezablokovala, v dôsledku čoho neboli sťažovateľovi uhradené trovy exekúcie. Následne podal žalobu o náhradu škody, ktorej okresný súd vyhovel, avšak v odvolacom a dovolacom konaní bolo rozhodnuté opačne. Odvolací aj dovolací súd argumentovali v tom zmysle, že žaloba napĺňala znaky poddĺžnickej žaloby, nie žaloby o náhradu škody.
z odôvodnenia	Ústavný súd súhlasí s prezentovaným záverom, že trovy (náklady) konania, i exekučného si platí účastník tohto konania sám, ako oprávnený tak i povinný, nestotožňuje sa však s tvrdením všeobecných súdov, že odmena exekútora, náhrada jeho hotových výdavkov a náhrada za stratu času majú byť považované za náklady oprávneného, ktoré „si sám platí“, a nárok na ich náhradu má následne priznať oprávnenému súd. Podľa názoru ústavného súdu odmena exekútora, náhrada jeho hotových výdavkov a náhrada za stratu času sú trovami exekúcie (náklady, ktoré vznikli súdnemu exekútorovi v súvislosti s vykonávaním exekútorskej činnosti v zmysle Exekučného poriadku), ktoré podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku uhrádza povinný. Aj v prípade, keď exekútor požadoval od oprávneného primeraný preddavok na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, exekútor vymôže trovy od povinného a následne v rámci záverečného vyúčtovania vráti oprávnenému zaplatený preddavok. Ústavný súd konštatuje, že záver všeobecných súdov, podľa ktorého „trovy exekučného konania platí, resp. znáša v prvom rade

	<p>oprávnený z exekúcie...“, nevyplýva zo žiadneho ustanovenia Exekučného poriadku, preto ho považuje za svojvoľný.</p> <p>Vo vzťahu k argumentácii všeobecných súdov v súvislosti s prijatým právnym záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa ústavný súd uvádza, že sa s týmto záverom vzhľadom na znenie predmetného zákonného ustanovenia stotožňuje, teda aktívne legítimovaným na podanie poddĺžnickej žaloby je výhradne oprávnený a práve preto zastáva názor, že sťažovateľ postupoval správne, keď sa svojho nároku domáhal z titulu náhrady škody. Exekútorovi vzniká nárok na odmenu, ak bolo v konaní niečo vymožené. V okolnostiach prípadu (tzn. zvolený spôsob vykonania exekúcie príkazom pohľadávky z účtu povinného v banke) je prvým a základným predpokladom úspechu zabezpečenie reálneho majetku povinného (to je kľúčovou úlohou, zodpovednosťou a „zásluhou“ exekútora) a druhým skutočnosť, že konanie dospeje do štádia vydania a doručenia exekučného príkazu banke (tu vie exekútor ovplyvniť len časť predpokladov – svoj správny úradný postup). Ak sú tieto predpoklady splnené, exekútor má legítimne očakávanie úspechu v konaní, a teda aj legítimne očakávanie prijatia svojej odmeny. Žalovaná nespochybniteľne porušila svoju zákonnú povinnosť a jedným z dôsledkov tohto protiprávneho konania je aj škoda vzniknutá exekútorovi v podobe ušlého zisku, pretože jeho očakávanie prírastku majetku bolo v danom prípade legítimne.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2020 porušené boli. 2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2020 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. 3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania. 4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>exekúcia-trovy exekúcie náhrada škody (ujma)-majetková ujma aplikácia právnych noriem-ústavne nesúladná</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.